

13. Azt a filmcímet jelöljétek meg, amelyik tartalmaz a *szótő+képző+képző* képletnek megfelelő szóalakot!

- (A) *Csillagainkban a hiba* (B) *Az éhezők viadala*
(C) *Eszter hagyatéka* (D) *Élősködők*
(E) *A hobbit: Váratlan utazás*

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2020/21. KÖRZETI FORDULÓ 12. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a verseny honlapján a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg azokat a szavakat, szóalakokat, amelyek egyszerre akár három szófajba is tartozhatnak!
(A) *mert* (B) *jelen* (C) *török* (D) *írt* (E) *egyed*
- Mely esetekben lehet a vonalra egy névutót beírni úgy, hogy értelmes szó jöjjön létre? Például: *züm __ s* → *züm**m**ögés*. Ügyeljétek a helyesírásra is!
(A) *cs __ n* (B) *átk __ s* (C) *j __ yos*
(D) *h __ lp* (E) *cs __ gő*
- Mi a versformája az alábbi idézetnek?
„Mit hallok! Árpád honja határain
Álgyúk dörögnek! rettenetes veszély
Zúg, mint dagadt felhők morajja
S Bosporusok zokogó nyögése.”
(A) *disztichon* (B) *szapphói strófa* (C) *alkaioszi strófa*
(D) *skót balladaforma* (E) *aszklépiadészi strófa*
- Gozsdu Elek *Köd* című regényéből idézünk. Összesen hányszor fordul elő *jel* – mint morféma – az idézetben? (Az úgynevezett zérómorfémákat, valamint az igekötőket nem kell tekintetbe venni.)
„Forró homlokának jólesett az üde levegő, de mégsem hozta meg neki a nyugalmat, mert ott ült, ott gubbasztott a kastély minden szobájában a lelket ölő köd, és akik eltévedtek benne, azoknak nem volt pihenésük!”
(A) 7 (B) 8 (C) 9 (D) 10 (E) 11
- Az alábbi szószerkezetek közül melyik szinesztézia?
(A) *selymes hang* (B) *hideg tekintet* (C) *a jövő záloga*
(D) *sötét alagút* (E) *a szív remél*
- Jól ismert magyar verssorokat egy fordítóprogrammal angolra fordítottunk, majd ugyanezzel visszafordítottuk őket magyarra. Elég sajtószerű eredmény született, de azért a versek felismerhetők. Azonosítsátok be az eredeti műveket, majd jelöljétek meg azt a kettőt, amelyeket ugyanaz a költő írt!
(A) *Én már átéltem az életet. / Többnyire csak sétáltam...*
(B) *Az amúgy is öregedő szememre / tartom a szemed.*
(C) *Vadon élő halak és milyen jó harapós szeminger...*
(D) *Különös riporterként, aki nem ismer újságot...*
(E) *és a csarnok szakadt oszlopai között úszó rémálom formái felém tartottak*

- A hárombetűs szólánc egy olyan szójáték, amelynek minden szava egyetlen betűvel tér el az előtte állótól és az őt követő szótól.
Például: LOP → LÁP → LÁZ → LÁNY → LÉNY → TÉNY stb.
Ezen szabály alapján legkevesebb hány szó közébeekelésével lehet eljutni a BÚS szótól a CSAB szóig?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Jelöljétek be azokat a fogalmakat, amelyekre az alábbi vers példát szolgáltat!
Sinka István: A hattyúk elúsztak
*Fogyok én, fogy a csillagom,
rossz volt az élet - itthagynom.
Kiket szerettem, lehulltak.
Hattyúvá lett minden emlék.
Sírok. Hattyúim elúsztak.
Szárnyuk soha meg se lebben,
úgy úsznak a végtelenben.*
(A) *kétütemű nyolcas* (B) *azonos alakú szó* (C) *elégikus hangnem*
(D) *ölelkező rím* (E) *metafora*
- Az alábbi betűcsoportok közül melyikből lehet az összes betű felhasználásával egy felszólító módú igét kirakni? Ügyeljétek a helyesírásra is!
(A) *JGYHI* (B) *NOÁJSZT* (C) *THJSDA*
(D) *EDSF* (E) *ZDEDED*
- Az alábbi anagrammákból műfajok nevét lehet kirakni. Melyik tartozik az **epika** műnemébe?
(A) *tál rozs* (B) *elvégre lény* (C) *ingre kává*
(D) *madárvilág* (E) *a dagiért*
- Az alábbi kulcsszavak felidéznek egy-egy irodalmi művet. Azokat jelöljétek meg, amelyek a XIX. században keletkeztek!
(A) *dédapa, ostrom, fészület, túlerő, dicsőség*
(B) *filozófia, jezsuiták, juhok, Törökország, kert*
(C) *pénz, panzió, arisztokrácia, apa, diák*
(D) *almafa, ördögök, vándor, éj, szerelem*
(E) *zálog, balta, kereszt, nyomozás, Szibéria*
- Hány mondatrészből áll összesen az alábbi mondat?
Hátha nyolc előtt el fog kezdődni a Laci által is ajánlott esti előadás.
(A) 6 (B) 7 (C) 8 (D) 9 (E) 10